บุญมา แสงกล้า. 2545. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-668-323-3] คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ.ตร. ธนพรรณ ธานี, ผศ. สินทร ศิลา

บทคัดย่อ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับ ปัจจุบัน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน 2) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน 3) ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วน ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นกับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลน้ำพอง จำนวน 400 คน โดย ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้วย Chi-squares Test ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาสูงสุดระดับ ประถมศึกษา สภาพการสมรสแต่งงานและอยู่ด้วยกัน อาชีพรับจ้าง รายได้และรายจ่ายไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน
- 2. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งพบว่า ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่า 3 ครั้ง โดยได้ทราบ เกี่ยวกับการเลือกตั้งจากผู้นำซุมชน สาเหตุที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อรักษาสิทธิทางการเมือง ส่วน แรงจูงใจที่ไปใช้สิทธิคือ ความน่าเชื่อถือของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ผู้มีสิทธิเลือก ตั้งมีความรู้ดีมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 7-10 คะแนน
- 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมี ความคิดเห็นอยู่ในระดับบ่านกลาง โดยด้านที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งแสดงความคิดเห็นมากที่สุดคือ การได้มาซึ่งผู้บริหาร
- 5. ความต้องการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมใน ด้านการบริหารและด้านการกำกับ ตรวจสอบและติดตาม มากที่สุด
- 6. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็น กับ ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้และรายจ่าย ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็น มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน

Abstract

The aims of the study of People Participation in Local Administration of the Present Constitution: A Case Study of Namphong Municipality, Namphong District, Khon Kaen Province were as follows: 1) to study the knowledge and understanding of people participation in local administration of the present constitution; 2) to study the opinion of the people to participate in local administration; 3) to study the people's needs to participate in local administration of the present constitution; and 4) to study relationships between personal background, knowledge and understanding and opinion in people's needs to participate according to present constitution in Namphong Municipality. Four hundred voters were selected as the samples of the study and a questionnaire was used to obtain the required information. The statistics for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation and Chi-square test to decide relationships between these studied variables.

The findings:

- 1. Most of the voters are men, aged between 41-50 years. Educational qualifications of the majority of voters is primary education. Most of the voters are married and living together. The main occupation of these voters is hired labour. The average expenditure and income of these voters are lower than 5000 baht per month.
- 2. Most of the voters have exercised voting in the past elections for more than three times. They know about election from the community leaders. These voters reveal that they have exercised voting in the election due to the compulsory constitution (they will be denied some of their rights because of abstaining votes). The incentive of voters for exercising their votes is the credibility of the candidates.
- 3. Most voters are found to have a good knowledge of participation in local government. The score of knowledge of voters in this study ranged between 7 10.
- 4. The opinion of voters in this study is found to be at the middle level. This opinion is the most related to the means or procedures to recruit the administrative team.
- 5. The pattern of participation needs that gains the highest attention of the voters is the control and monitoring of administrators.
- 6. The statistical test of this study indicates that personal background, which includes age, educational qualifications, marital status, income and expenditure, knowledge and understanding and opinion are related to the pattern of people participation in local government. The statistical test also shows that there is no relation between sex and pattern of people participation in local government.